

**TOROS TARIM EGE BÖLGE DEPOSU / İZMİR - KAMUNUN BİLGİLENDİRİLMESİ**

**İşletmecinin ismi ve kuruluşun tam adresi :**

TOROS TARIM SANAYİ VE TİCARET A.Ş. EGE BÖLGE DEPOSU / İZMİR  
29 EKİM MAH. İSKELE CADDESİ NO.3 YAZIBAŞI TORBALI / İZMİR

**Kuruluşun BEKRA yönetmeliği kapsamı / BEKRA Bildirimi / Güvenlik Raporu Bilgileri:**

Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik kapsamında Toros Tarım Ege Bölge Deposu "Üst Seviyeli Kuruluş" olarak belirlenmiş durumdadır.

Yönetmelik Ek-1 Bölüm 1 ve Bölüm 2'de verilen tehlikeli kimyasal maddelerden Toros Tarım Ege Bölge Deposu'nda yer alan gübreler için Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bildirim sistemi BEKRA üzerinden bildirimler yapılmıştır. Bekra bildirim sistemi üzerinden bulundurulanan tehlikeli kimyasal maddeler ve miktarlarına ilişkin son bildirim tarihi 27.09.2019'dur.

BEKRA bildirimi sonrası üst seviyeli kuruluş olarak sınıflandırılan Toros Tarım Ege Bölge Deposu'nun Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Yönetmeliği kapsamındaki önemli yükümlülüklerinden biri de 'Güvenlik Raporu' hazırlanmasıdır. Güvenlik Raporu ile ilgili tebliğde belirtilen hususlar dikkate alınarak Güvenlik Raporu hazırlanmış olup, rapor içeriğinde kuruluş çevresinde kazaya neden olabilecek veya kaza sonuçlarından etkilenebilecek komşu kuruluşlar, kuruluşun çevresel yapısı ve koşulları, kuruluşta bulunan üretim birimleri ve tehlikeli maddeler, Büyük Kaza Önleme Politikası, güvenlik yönetimi sistemi, büyük kaza senaryoları ve bu kazaların önlenmesi için alınmış tedbirlerin açıklamalarına yer verilmiştir. Toros Tarım Ege Bölge Deposu Güvenlik Raporu referans numarası, sunum yılı ve revizyon numarası **GR-2020/REV.01**'dir.

**Kuruluşta gerçekleştirilen faaliyetler:**

Kuruluş tek tesisden oluşmaktadır. Faaliyetine 01.05.1989'de başlayan Toros Tarım, 99961 m<sup>2</sup>'lik toplam alanda faaliyet göstermektedir ve 8100 m<sup>2</sup>'lik iki adet deposu bulunmaktadır. Gübre depolama işi yapılmaktadır. Yalnızca iki depodan oluşan tesis olduğu için herhangi bir proses ilişkisi ve planlı duruş dönemi yoktur ancak sezona bağlı olarak faaliyete ara verilmektedir.

Gübre çeşitleri, işletmelerden Ege Bölge Deposu'na kamyonlar ile taşınarak gelmekte ve burada bulunan depo içerisinde belirlenmiş bölümlerde dökme ve ambalajlı olarak depolanmaktadır. Ardından gelen tedarik talebi doğrultusunda talep edilen miktarlarda araçlara yüklenerek alıcılara sevk edilmektedir.

**Büyük endüstriyel kazaya neden olabilecek kimyasal maddeler ve temel zararlılık özellikleri :**

Amonyum Nitrat: Yangını güçlendirebilir; oksitleyici. Ciddi göz tahrişine yol açar.

Kalsiyum Nitrat: Yutulması halinde zararlıdır. Cilt tahrişine yol açar. Ciddi göz hasarına yol açar.

Potasyum Nitrat: Yangını güçlendirebilir; oksitleyici.

**Büyük Endüstriyel Kaza durumunda yapılacaklar hakkında bilgi :**

Büyük endüstriyel kaza durumunda; belirlenen acil durum seviyesine göre yapılacak aksiyonlar Acil Durum Planı içerisinde yer alır ve bu acil durumlar karşısında Acil Durum Planı' na göre hareket edilir. Acil durum planında, herhangi bir acil duruma müdahale edecek acil durum ekibini içeren organizasyon yapısı belirtilir. Acil durum ekibi organizasyon yapısında bulunan kişilerin, acil durumun her aşamasında (Seviye 1, 2, 3) yapması gereken önemli / kilit eylemler acil durum planı içerisinde belirtilir. Büyük endüstriyel kaza durumunda yapılacaklar aşağıda özetlenmiştir.

1. Olayın seviyesi belirlenir,

Seviye 1 (Küçük Acil Durumlar); mevcut kaynaklarla hızla çözülebilen bölgesel olaydır.

Seviye 2 (Kısmi Acil Durum); Tesisin büyük kısmını etkileyen orta seviye olay, etkisi hızlı bir şekilde azaltılamayan ve bazı durumlarda yönetilebilmesi için eğitilmiş personel yardımı ve hatta dış destek gerektiren olaylardır.

Seviye 3 (Tam Acil Durum) büyük kaza, tesisin tamamını ve bazı durumlarda tesis çevresini olumsuz etkiler.

2. Tesis içi acil hizmet grupları harekete geçirilir,

Olay seviyesi ne olursa olsun iç hizmet grupları harekete geçirilir.

3. Tesis tahliye edilir,

Alanda ya da binada yangının çıkması durumunda, patlama riski olması durumunda, alan ya da binanın, ürünlerin ya da maddelerin dağılımıyla oluşan toksik buluttan etkilenebilecek olması durumunda, Tesis civarında bölgesel bir acil durum yaşanması durumunda ve Depo Amirinin emir vermesi durumunda Tesis tahliye edilir.

4. Dış acil hizmet birimlerine haber verilir,

Acil durum seviyesine ve acil durumdaki olası gelişmelere göre dış acil hizmet birimleri çağırılır.

5. Proses ile ilgili gerekli müdahaleler yapılır,

Çalışan tüm ekipman ve sistemleri durdurulur, tüm enerji kaynaklarını kesilir, her türlü sıvı ve gaz akışkan kaynaklarını kesilir, tüm proses müdahalelerinde uygun koruyucu donanımları kullanılır ve kullanılır.

6. Dış hizmet birimleri karşılanır ve dış hizmet birimlerine dahil olunur,

Dış acil hizmet birim yetkilileri geldikten sonra operasyonlar yetkili kişilere devredilir, arama, kurtarma ve tahliye faaliyetlerinde AFAD ve itfaiye ekipleri ile beraber çalışır.

7. Acil durumun kontrol altına alındığı ilan edilir,

Belirlenen asgari şartların (yangının söndürüldüğü, patlama riskinin olmadığı, döküntü saçıntının kontrol altına alındığı..vb) sağlanması durumunda acil durumun sona erdiği acil durum anons sisteminden ilan edilir.

Not: Seviye 3 ve sonrası aşamalarda rutin olarak basın açıklaması yapılarak kamu sürekli bilgilendirilir.

**Kuruluşta meydana gelebilecek büyük endüstriyel kaza senaryoları /alınan önlemler/insana ve çevreye etkileri :**

Bölge deposunda en büyük risk olarak yangın tehlikesi ön plana çıkmaktadır. Depolananan ürünler kolay alevlenmezdir. Ancak depoda bir yangın çıkması durumunda nitratlı gübreler yangını destekleyici görev üstlenerek, yangının boyutunu artırma veya patlamaya yönünde bir etki gösterebilmeleri mümkündür. Bu kapsamda bölge deposunda yangın tedbirlerine özellikle riayet edilmektedir.

Yangın halinde toksik gazlar açığa çıkabilir. Açığa çıkan toksik gazlar ortamdaki oksijen varlığına göre CO/CO2 veya NOx ya da NH3 gazı şeklindedir.

Yangın ve patlama tedbiri temel olarak ürünlerin yanıcı maddelerle teması engellenmesi yönündedir. Yangın söndürmek için tesiste kuru kimyevi tozlu ve köpüklü yangın söndürme cihazları kullanılmaktadır. Ayrıca nitratlı gübrelerin depolanmasında şu hususlara genel olarak dikkat edilmektedir. Yanıcı malzemelerden, indirgen maddelerden ve kuvvetli bazlardan etkilenebilecek biçimde depolanmaktadır. Nitratlı gübreler olası bir büyük yangında, yangını destekleyici görev üstlenecek ve büyük yangın/parlama meydana gelmesine sebebiyet verebilir. Bu nedenle elektrik aletleri, anahtar ve sigorta kutusu gibi ekipmanların mümkün olduğunca depo binasının dışında konumlandırılmıştır. Depo içerisinde bulunan elektrikli ekipmanlar ise kapakları kapalı, iyi muhafaza altına alınmış, kıvılcım çıkartmayacak duruma getirilmiştir ve kabloları eksiz ve bağlantıları kıvılcım çıkartmayacak biçimde yapılmıştır. Tüm sahalarda iş izin sistemi eksiksiz uygulanmaktadır. Tesiste sigara içme noktaları belirlenmiştir ve belirlenen noktalar dışında sigara içilmesine müsaade edilmemektedir. Bu önlemlere ek olarak çalışmalarda mümkünse kıvılcım çıkartmayan tipte el aletlerinin kullanılmasına özen gösterilmektedir.

**Kuruluşun büyük endüstriyel kazaları önlemek ve etkilerini en aza indirmek için acil durum planlaması hakkında bilgi :**

Toros Tarım tesisleri için geçerli yönetmelik olan "Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik" Madde 13'te yer alan gereksinimlere uyumlu olan bir Acil Durum Planı mevcuttur.

Yürürlükteki mevzuata göre gerekli aksiyonların alınmasını organize etmekten sorumlu hiyerarşik yapıyı oluşturan acil durum organizasyon yapısı oluşturulmuştur. Organizasyon yapısı kapsamında her ünite de eş dağılım olacak şekilde acil durum ekipleri belirlenmiş, tüm hizmet birimlerinin gerekli eğitim ve belgelendirme süreçleri AFAD, 110 İtfaiye tarafından verilerek tamamlanmıştır.

Acil durum planı, acil durum tatbikatları ve planın sürdürülebilirliğini tanımlamanın yanında riskleri, uygun koruma önlemlerini ve tesisin faaliyet planında oluşabilecek acil durumların tespitini de tanımlar.

Acil durum planı içerisinde, en başta insan hayatına, çevreye veya mülke karşı tehdit oluşturan acil durum tipleri belirlenir. Belirlenen acil durum tiplerine göre yapılacak aksiyonlar Acil Durum Planı içerisinde yer alır ve bu acil durumlar karşısında Acil Durum Planına göre hareket edilir.

Acil durum planında, herhangi bir acil duruma müdahale edecek acil durum ekibini içeren organizasyon yapısı belirtilir. Acil durum ekibi organizasyon yapısında bulunan kişilerin, acil durumun her aşamasında (Seviye 1, 2, 3) yapması gereken önemli / kilit eylemler acil durum planı içerisinde belirtilir. Organizasyon yapısının bileşimi, fonksiyonları ve sorumlulukları da plan içerisinde detaylı şekilde yer alır. Plan içerisinde, acil durum sınıfına göre izlenecek olan prosedür ve sınıflandırmanın nasıl olduğu belirtilir.

**Kuruluşun büyük endüstriyel kazalara müdahale için acil hizmet birimleriyle işbirlikleri hakkında bilgi :**

Toros Tarım Ege Bölge Deposu, Acil durum planları ile ilgili AFAD, İtfaiye Teşkilatları vb. yerel acil durum birimleri ile işbirliği içerisinde bulunur.